

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fó'a acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre 1/2 de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre 1/2 de anu 5 fi.
pre unu triluniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte síodieniele síbanii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Straf'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, sí 30 cr. tacese timbrale.

La secerisú sí la strinsu.

Frați in Traianu sí in Cristosu!

Sà vi spunu unu lucru nou.

Cà adica: este sesiunea *seceri-
síului sí a strinsului!*

Asiè déra, cà acést'a n'ati
fi sciutu-o, pone a vi-o spune eu?

Ei, sà vi-o continuu pe ast'a
córda.

Sà sciti déra, cà adi tóta
lumea secerá sí stringe;

*magiorii, ori mai bine: domni
dela poteri, secerá triumfu preste*

triumfu sí stringu laure claiá pe gramadá;

nationalitatile d'in Ungari'a: cumine de spini;

*jidaniú d'in Ungari'a: bani sí mandate de depu-
tatu in Camera; *)*

*patriarchulu serbescu, metamorfositu pr'in vointi'a
lui Ddieu, d'in romanu in serbu: dupa terminarea
alegeriloru — ordinulu coronei de feru clasea I. **)*

*ampliatii: léf'a pe trei lune inainte, spre a mer-
ge la bài;*

*avocatii sí escutorii: stringu pre detorasí de gru-
madi;*

invetiatorii: odihna sí repausu;

tieranii d'in strict'a Ungaria: bucatele;

tieranii d'in Banatu: secerá sí stringu paiete góle.

*) Cátu de bine li se síede acestoru dóne lucrúri la olalta, pare
cà curge unulu d'in altu.

Red.

**) Aoleo, sí acea grea coróna de feru are sà fia portata taman
pe anim'a sa de archipastorialu turmei sele. N'ar fi fostu mai avantajosu
óre pentru betulu mosnégu *nescé petioriese de feru*, ca mai usioru sà
pórté mitr'a patriarcale la multi ani?!

Red.

Asiè, Dieu, toti secerá sí stringu.

Dati-mi déra voia, sà-mi facu sí eu tréb'a mea
cà-ci, sosindu I. lui Iuliu, sí cu elu alu duoile semestru,
a sositu sí a mea sesiune de seceratu sí de strinsu.

Me intrebati: ce asi avé eu de seceratu sí de
strinsu?

— Nemicu altu-ceva, decátu: a secerá abonanti
sí a stringe glume sí mai virtosu restantiele de pr'in
sate, ca sà-mi implu sí eu granariulu meu pe iérna,
de cum-va seriusu doriti viéti'a mea.

Nu acceptati déra, sà ve ieu sub seceréa, cós'a
sí furc'a mea, ci, „toti in síru, gramadá,” *de buna-
voia*, capitulati sí ve abonati, veniti sà platiti sí sà
glumiti.

Ati avutu dejà ocafiá de ajunsu a invetiá: ce
este sil'a, forti'a sí poruncél'a.

Nu acceptati dela mine, ca dela romanu, incai,
ca sí eu sà facu asemenea sila.

Ne-ajunse amarulu pre toti; sà ne ajutámu sí
sà ne mangaiemu noi pre noi.

Cà asiè-su tempurile „mài romane, mài“! . . .

Intru altele voia buna sí sanetate la toti dela.

Gur'a Satului.

Mintinni próspete.

Romanii d'in Ungari'a, in urm'a esperintieloru facute pana
acum'a, se prepara a tiené o conferintia mare, cu scopu de a
se pronuncá a-supr'a tienutei pentru venitoria.

Domni de la potere incepu a se rusiná de faptele ce au
comisu de unu tempu sí mai alesu de cele cu ocafiunea alegeri-
loru d'in urma.

De presiedinte de senatu la suprem'a curte judecatoréscá
d'in B. Pest'a s'a denumí érasí unu romanu.

Tiligariulu activistu sí-a propusu a nu mai insultá totu
ce este romanescu, sí nu va mai face d'in tóte bagatelele certe
confesiunale.

Ce urascu eu?

Urascu copil'a, care nu scie
Amoru-ti fragedu a resplati,
Urascu, da! ast'a nu-mi place mie
Si neci odata o voiu iubi.

Barbatu, femeia, ce pr'in tradare
Platescu amorulu ce l'a juratu,
Urascu si-acesti'a pe lumea mare,
Si-ori candu ur'i-voiu ne incetatu.

Urascu d'in lume o mare parte,
Si chiaru intr'ega o voiu ur'i,
Ca-e plina numai de *vanitate*. . . . .
Luesu, depravare si-ori ce-ai gandit! . . .

Dér' de càtu aste cu multu mai tare
Urascu eu alte. . . si càtu voiu fi
A-ici in lume pe-a vietei cale,
Cu asta péna voiu biciui. —

Urascu semanti'a de lipitóre,
Némulu lui Iud'a celu rafinatu,
Si pentru dins'a-aici sub sóre,
Voiu da cu biciulu ne induratu.

Urascu, da! asta lifta spurcata,
Ce pietulu tiei l'a sangeratu!
Urascu! . . . si ura ne impacata
Nutrescu in pieptu-mi ne incetatu.

Urascu eu inca *sect'a scarbósa*,
Ce d'in diurne s'a ingresiatu! . . .
Urascu tiranulu, ce d'entre *óse*
Adi la potere ilu vedu urcatu!

Urascu, privindu-lu cum sà ranjesce,
De susu ti-arata adi coltii sei,
Si *burl'a-i* plina, ce mai plesnesce. . .
Urascu de mórte p'acesci *lingài*!

Urascu romanulu, romanulu d'in tíera,
Nascutu aice, aice crescutu,
Si care asta-di fore mustrare
Pana si sufletulu elu si-a vendutu! . . .

Urascu, privindu-lu cum nu rosiesce
A linge man'a ce ne-au strivitu.
Nu potu sà suferu, candu lingusiesce,
Pe celu ce tíer'a a jafuitu! . . .

Si decàtu dins'i urascu mai tare —
Urascu *trainulu* ne impacatu;
Urascu eu fier'a, ce cu-a-ei ghiare
A nóstre piepturi a sfasiatu! . . .

Urascu barbarulu ce te-asurdiesce
Cu-alui strigare, cà e cinstitu;
Si care-unu populu ti-lu jefuiesce,
De credi adesea, cà-e de peritu. . .

Urascu vendutulu, slug'a plecata,
Ce scie-a dice: „Mari'a ta!
Avenu de unde. . . Tíer'a-e bogata. . .
Vremea e buna de-a renegá!“

Urascu in fine, urascu pe tóte;
De lumea ast'a eu sum satulu!
Me ducu d'acuma in alta parte,
Vediutamu *multe*. . . si-mi e destulu!

P.

Talmesiu-balmesiu.

(§.) Némtiu lu fusese la ospetiu si bense dóue
feliuri de vinuri: albu si rosíu, pone ce se facu cepu.
In urma o luà càtra casa, buticandu in drépt'a
si in stang'a. A-poi sentiendu-se reu, statu locului,
in mediuloculu drumului, si incepù a strigá ca unu
vitielu.

In ast'a positia extraordinaria ilu afla unu preotu
romanu.

— „Da ce-e, mài, némtiule?“

— „Be — bee — — — ; tare ro, jupune paringhele,
che fostu io la uspetiu si beutu colo duoi felu de
vinu: albu si rosíu, si facutu ro io; che ele este tare
blestemate la mine: chindu io vre se mergu in drépt'a,
vinulu albu trage pe mine in stang'a, — si chindu io
vre se mergu in stang'a, vinulu rosíu trage pe mine
in drépt'a. Asiè nu sci io, cum merge a-casa!“ —
fúse respunsulu intieleptulu némtiu.

(§.) Carolu alu V.-le, imperatulu Germaniei si
Franciscu I. regele Franciei, erau rivali si inimizci pe
mórte, cu tóte cà erau inescrisi.

Se intemplà, cà Carolu voindu a merge la Gentu
in o provincia a sa Nederland'a, a cerutu permisia
dela Franciscu, spre a poté trece la Gentu pr'in
Franci'a, ca pe o cale mai seurtá.

Va sà dica insu-si a datu lui Franciscu cea mai
buna ocazia, de 'o isbenda.

Pe tempulu acel'a erá la curtea lui Franciscu
unu nebunu, care se chiamá Triboulet.

Nebunulu acest'a avea curios'a datina, de ducea
registru formale, in care trecea pre toti nebunii de
curte d'in lume, ca pre adeveratii sei colegi.

Dupa cerut'a permisiune, Triboulet a inregistratu
intre nebuni si pre imperatulu Carolu alu V.-le.

Franciscu I. ilu vede inregistratu, si ridiendu
dulce intr'eba pre nebunulu seu: „Si ce ai face tu,
candu eu asi lasá pre imperatulu Carolu, sà tréca
preste teritoriulu meu, fore sà me servescu de ocazia
si sà me resbunu asupr'a lui pentru cele multe rele
ce mi-a facutu elu mie?“

— „In acelu casu, Sire, *in loculu lui Carolu*
voiu trece la protocolulu meu numele Majestatiei Tele!“
fuse respunsulu nebunului de curte.

Regele Franciscu erupse in hohote. Ca generosu
ce erá, a datu permisia lui Carolu, fore a cercá is-
benda nu numai, déra in onórea lui la fruntari'a tiei
si in intrég'a sà caletoria pe teritoriulu Franciei i-a
facutu o priimire si festivitati grandióse; dér' Carolu,
imperatulu Germaniei, inse, dupa caletoria, s'a aretatu
ingratu, si perfidu, si urmarile au doveditu, cà nebu-
nulu curtii, Triboulet, a avutu totu dreptulu.

(§.) La închiderea Camerei d'in Ungari'a, doi deputati romani, amici d'in teneretie: *B — anu* și *S — cu* și-iau remasu bunu unulu dela altulu.

S — cu: „Ddiu cu tine, frate, pone la — revedere!”

B-anu: „Da da, pe — galeri'a Camerei!” . . . .

Curiosu! fia fi fostu in gluma, fia fi fostu tendentiosu, că-ci amicii de depersona nu erau totu de o data și amici de principiu, dér' fratele *B-anu* totu a nimeritu-o, că-ci, mergendu ei de a-ici in colo la Pest'a, se potu revede pe — galeri'a Camerei numai, fiindu-că de și fusera ambii candidati, dera nu sunt realesi.

(§.) Bunulu nostru episcopu *M-anu* d'in A., despre care se scie, că este unu amicu zelosu alu scóleloru și alu invetiamentului publicu, lunele trecute facendu visitatiune canonica pr'in Banatu, totu-de-o-data a cercetatu și scólele nóstre romane confesionali.

Asiè intre altele s'a dusu si in scól'a d'in o comuna invecinata cu Temisiór'a.

Luà baeti de-a rondulu, li puse întrebări și îi incuragià pe invetiatura.

In urma se mai aflà unu baétu curatielu neintrebatu inca.

— „Scii-mi-ai tu spune, dragulu meu, cine a fostu Traianu?” ilu întrebà inaltulu óspe.

— „Sciu!” respunse baétulu curagiosu.

— „Frumosu! ei dera spune-mi cine a fostu acel'a?”

— „Da — — fratele meu celu mai mare, care a moritu!” . . . fu respunsulu neprecugetatu alu baétului.

Suprinsu de acestu respunsu neacceptatu, dlu episcopu a luat la întrebare pre insusi invetiatoriulu. Si, Dómne, bine a mai facutu!!

(§.) *Babesiu* fiindu la Aradu, unu fostu colegu alu seu, *S-cu*, ilu întréba:

— „Dér' pentru ce porti la deregetele maneloru asiè mari unghii?”

— „Dreptu ultim'a arma de aperature in contr'a dusmaniloru nostri!” îi fú respunsulu.

(§.) „*Lumi'na*,” d'in Aradu s'a stinsu. Cu o lumina nationale dera mai pucinu.

Anecdote.

(D'in magazin'a lui Piticotu.)

In Bucuresci unu caletoriu rogà pre unu birjariu să-i spuna calea cea mai scurta pre care aru poté ajunge la politia. Glumetiulu birjariu i respunse, să mërga in ori și care pravalia și să fure o legatura de batiste, și numai de cătu va ajunge la locul doritu. —

Unui rege i placea a face câte o gluma c'unu invetiatu curténu alu seu și mare glumeti. Intr'o di lu-invità la mésar și dispuse, ca glumetiulu invetiatu să nu capete lingura. Ajugundu sup'a pre mésar, toti apucara lingurele lor, éra regele strigà in audiulu tuturor'a: „*Misielu este, care n'are lingura!*”

Glumetiulu numai decātu luà o cója de pane, o întiepeni la furcuti'a sa și sorbi sup'a între risetele celoru de faciè. Dupa sorbire glumetiulu asemene

strigà a-poi in audiulu meseniloru: „*Misielu este, care nu și-manca lingur'a!*” și și-mancà lingur'a de pane între risetele óspetiloru și a regelui insusi.

La o catechisatiune a fetelor capelanulu descrise fórte practiculu iadulu, ca unu locu nepetrunsu, plinu de vapaia vecinica de focu in floratoriu. Fiic'a unui carbunariu, dupa ce ascultà cu mare atentiune pre capelanu, se apropià de acest'a și lu întrebà: „O! iubte Dle capelanu, n'ai poté face, ca diavolulu să cumpere carbonii necesarii de la tatalu meu?” —

Unu oficieru, a carui crini cadeau desu d'in capu, ungea cu pomada perulu, ca să nu remana plesiu. Intr'o di aflà vasulu de pomada golu; întrebà pre servitoriulu seu, că ce s'a alesu de pomada.

Acest'a i marturisi sinceru, că elu a unsu cu pomad'a cojoculu seu, pentru că și d'in acel'a cadea desu lan'a.

Intr'o di mediculu intrandu la pacientulu seu, acest'a lu-intimpina cu cuvintele: „Dle medicu, de multu me totu curedi, dera fore efectu; te rogu deci lucrà mai cu energia și stirpesce c'o lovitura radecin'a reului.”

„Voiu face-o,” dise mediculu suridiendu, și isbi cu bot'a sa intr'o sticla mare cu vinu ce sta pe alta mésar. —

Unu tieranu sta in drumu cu carulu seu trasu de boi.

Intr'aceea sosescce unu despartimentu de ostasi, care avea să tréca pe acolo. Oficierulu comandante striga tieranului: „*Magariule, du-te d'in drumu, seu a-poi!*” . . . . Tieranulu adresandu-se boileru sei dise pe scurtu: „*Boule, mergi d'in drumu, că-ci altii trebue să tréca pe aici!*” —

Renumitululu invetiatu *Lichtenberg* d'in *Götting'a* dicea: „Pentru d'a face dreptate, fórte pucinu trebue sciutu despre dreptu, inse pentru a face negresitu nedreptate, trebue studiatu dreptulu.” —

Unu haiducu, ce siedeà reu pre calu și escortà pre unu vagabundu cu manile legate la peptu, se intelnì cu doi teneri; trecundu pre langa ei, unulu d'intre ei dise cătra cela-l-altu; „*Cauta, cum se róga acel'a*, ca haiduculu să nu cada de pe calu.” —

Unu pruncu, care nu cercetà regulatu scól'a, întrebatu fiindu la esamenu, că câte tempuri sunt, respunse: „Sunt trei: buna demaneti'a, buna di'a și buna sér'a.” —

Intr'o di o baba bețrana veni la preutu și-lu întrebà fórte intristata, déca dupa mórte va ajunge ea in raiu seu ba? Preutul respunse: „*Drag'a mea, nu fi ingrigiata; negresitu vei veni in raiu, pentru-că stà scrisu, că in iadu va fi scrișnire de dinti, a-poi Dta nu mai ai neci unu dinte!*” —

Intr'o carciuma unu proprietariu grasu erà tocmai să se apuce de o mare portiune de carnati, candu in acelu momentu docintele locului, subțire ca unu paiu, sosi tocmai de la afacere pré ostenitiósa și flamandu ca lupulu și intrà in carciuma. Acest'a zarindu carnati, numai de cătu întrebà pre proprietariu: „*D'apoi Dle de totului totu singuru vrei să manci acei carnati?*”

„*Ba nu,* — respunse proprietariulu — tocmai acum'a am cerutu și o portiune de salata!” —

Intr'înu orasiu a trairu o dómna, carea asié erá de severa in cele morale, in càtu nu suferiá, ca in unulu si acelu-asi repositoria alu bibliotecei sale sa stee langa olalta opurile literatiloru si ale literatriceloru. —

„Măntoia și fidelele de-ai d'în . . . se curva ad a land'a d'ise cine va între societate, adori de omu călcau ani au împintatu in cultura.”

„Da,” reflectá unu domni, hotoros, „caci'a am obținut a de multu; d'în di la di capătulu binate totu vari cele.” —

Unu literatu afirma, că omu posedu trei lucruri: sufletu, corpulu și bunurile pământesci, cari tóte trei au panditorii loru. Teologii pandescu dupa sufletu, medicii dupa corpulu și advocatii dupa bunurile pământesci. —

Unu ospetariu anunciá iluminatiune, adaugendu observarea, că gustulu pentru cele transparente acum'a este domnitoriu, deci elu va aretá acés'ia inventiune in totu cuprinsulu ei. Óspetii au venitu multi si in urma, plangendu-se a-supr'a subtilitáti portioniloru de pane si carne, ospetariulu response: „Io am anunciatu-o dóra limpede, că: transparente, tóte transparente.” —

La productiunea unei comedie, o féta lasá d'în uitare pre méso o epistóla a secretului ei si se duse, unchiulu ei, care o fostu fórté contr'a acestei relatiuni, între in chilia si vedendu epistóla o cestesce, o puie era pre méso si se duce. Pucinu dup'aceva féta se re'ntóree, si observá că unchiulu ei a datu de epistóla. Spáimentata eschiamá: „Dómne! dóra unchiulu a vedutu epistóla? Atunci o voce puternica d'înre spectatori de pe galeria strigá: „Da Diu! nu numai a vedutu-o, ci a si celitu-o!” —

Intr'unu satu traiu dusi tierani beutori vestiti. Unulu crá George, altulu Nicolae. Intr'o di, celu d'antainu éra a beutu pré multu, si reintoreundu a-casa, cadia într'o grópa. Totu pe acelu druru veni si preutulu locului, care adese-ori i spusese lui George, sa incete cu betia. George d'în grópa lu-observá: deci se puse cu faci'a la pamentu, si candu preutulu i díse: „George, ce ai facutu éra?” George response: „Dle parinte, nu e George, ci-e Nicolae!”

Schwarzenberg, cordinabilu archiepiscopu, visitandu scól'a diecesei sele, docintele întrebá pre unu pruncu: „Cine a inventatu pulverea de pusca?” Prunculu, ne întielegendu bine inspiratiunea vecinului ses, díse; Schwarzenberg.

„Ba nu, — lu-îndreptá docintele. — famili'a Schwarzenberg, ce e dreptu, e bine meritata de patria si baserica, inse pulverea de pusca nu ea a invetiatu-o. Cordinabilu rise —

Conducatoriulu unei societáti de banditi prinsu fiindu, fu confrontatu cu unu altu banditu. „Acestu omu de nimie'a inea se tiene de societatea vóstra?”

„Nu întregu,” response întrebátulu conducatoriulu de banditi „elu a fostu membru onorariu numai.” —

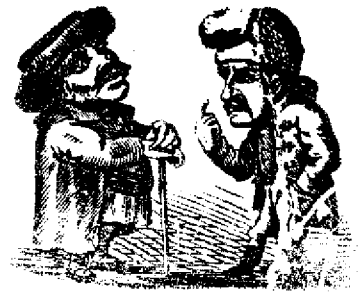
A. si B.

A. Auditu-ai, că toti ministri unguresci au proditu d'în Pute-a-pesté?

B. Da nu scéi, că acum'a e tempulu, candu se duce domni pe la scaldi si pe la sate.

A. Si pentru ce óre?

B. Pentru ca sá se ascunda de lume si sá se curvie de multele spurcatiuni, pr'in cari se tavalira in decursulu anului.

T. Frate Mando, sci-mi-al spune, ce deschilnire este între prelatii nostri de de multu si între cei de acum'a?

M. D'a-poi cu cugetu, că nu-e neei o deschilnire.

T. Ei, ba este, Ddieu?

M. Si-a-nume?

T. D'a-poi aceea, că cei de demultu au suferitu, si adese au si moritu aparandu st. baserica si némulu romanescu, éra unii d'înre cesti'a de acum'a se desfatédia si se imbuiba, si a-poi in urma pentru tóte aceste, mai capata si câte o eruculitá pe peptu.

M. Diu, mare deschilnire!

T. Da óre pentru ce s'a hotaritu in adunarea generala extraordinaria a Asociatiunii transilvane, tiene a lalt'a-eri in Alb'a Inli'a, ca adunarea generala ordinaria a acelei asociatiuni estu au sa nu se tiene la Lugosiu, ci la Regina?

M. D'a-poi de siguru pentru aceea, ca sa seie Maiorii si B-Joanii, ca ce-a plat'a fiscaliloru n'empoteriti. . . .

Proprietariu, editoriu si redactoru respundietri : **Mircea B. Stanescu.**

Publicatiuni.

Socóta publica

despre ofertele încorse întru restituirea pedepsei de bani, si a consecúntieloru sele, in care este condamnatu dl. Franciscu H. Longina, candidat de avocatu si colaboratoru internu alu diurnalelui „Gur'a Satului”, in urmaarea procesului ses de pressa, avutu cu mistificatoriulu istoriei nóstre nationale, Franciscu Koós, direttore la preparandi'a de stot' d'ia Sighetulu Marmatiei.

(Continuare d'in urulu 17.)

Transpúneru: fr. 274 cr. 30
XXV. Pe list'a púncóla a dlui N. Mailatu . . . fr. . . .
Sum'a fr. 4 cr. —
Sum'a sumeleru fr. 278 cr. 30

Todu odata ne rogámu de toti acei domni, cari au priimutu d'în listele nóstre, precum si de cei ce au deschisu singuri liste spre scopulu indejetatu mai susu, si nu ni-au tramisu inea banii si numele on. contribuenti, sa aibe bunatate in terminu de 14 díle, adeca pana in 3 Augustu 1875 st. n. sa tramita listele si banii la adres'a dlui Georgiu Dogariu in Aradu (strad'a Teleki Nr. 15) ca astu-feliu sa potemu iuchiá acésta socóta.